

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— december 5.

(Sivár világ.) Milyen szép kert volt még egy-két évtizeddel ezelőtt is a mi házunk! Csupa virág nyílt abban, minden fa égfelé törekedett, gyümölcsöt hordott. A gazt, tüske tövist, gyimet gyomot irtotta a kertész, a szépen fejlődő tenyészetet a nap sugar csókolgatta, ég harmatja táplálgatta. Ma? Tekintsetek a nemzet és király közötti alkerekedett küzdelemre, a szabadsajtó elintézett merényletekre, az üzleti világ pangására és minden egyéb, ami a régi jó idők boldogságát feldúlta, zavarta. Nem édenkert már ez, hanem a pusztulás tanúja. Hibás a kertész, maga a nemzet, a mely nem bánomtságával idáig juttatta a helyzetet. Hol a kéz, a mely eltüntesse a nemzet beléletének siváregágát?

(Az erkölcs.) Nagyon alkalmoszerű példázatot hallottunk. Kalandra szomjazott az asszony, fiatal, szép és szenvedélyes volt. Nagyon unatkozott, amikor hallott arról az országról, hol több férje lehet a nőnek. — Eredetinek, izgatónak találta ezt az ötletet és egy szép napon megszökve hazulról, utnak indult a szabad föld felé. Az ország valóban gyönyörű volt: mindenütt jólét, a nyomornak sohol még nyoma sem. Egzotikus tájak, buja növényzet, örök tavasz, állandó vidám kacagás és vig dana mindenütt. A kalandszomjas asszony — fiatal volt, szép és szenvedélyes — uszott az örömmá-

morban és ugyancsak kihasználta a szabad ország különös jogát. Az első napon mindjárt három ura volt, fél év múlva száz, egy év múlva a kis ország összes férfiai az ő életársai voltak. Ekkor az asszony csalódottan tapasztalta, hogy még sem boldog. Hiszen így nincs alkalmá megcsalni az urát. Fogta magát és visszautazott a kontinensre.

(Háboru.) „Bellum contra nihil habentium contra aliquid habentium.” A semmivel sem bírók harca a valamivel bírók ellen. Ez a hadjárat indult meg most Magyarországon. A társadalom bűne, hogy oly sokan vannak a semmivel sem bírók. Győzzék le a gazdagok a szegényeket szeretettel, jószívvel és jótéteményekkel. Ezzel is közelebb — a békekötés!

Temetik az alkotmányt.

— dec. 5.

Rejtett absolutizmus mindig volt nálunk, amióta a Habsburg dinasztiával érdekkapcsolatba jutottunk. Háromszáz év története bizonyítja ezt, háromszáz év szenvedése hirdeti, hogy a magyar nemzet lojalitása a rejtett absolutizmus átkos gyümölcsét érlelte meg. Csirájában kellett volna elfojtani azt a megmegújuló támadást, mely oly sokszor sértette már meg alapjában ezeréves alkotmányunkat. A támadást támadással, az erőszakot erőszakkal kellett volna viszonzoznunk és nem kellene ma

pirult orcával állnunk Európa előtt, hogy csak akkor tudunk nemzeti öntudatra ébredni, amikor már a korbács arcunkat érte.

Igen — csupán csak a lojalitás tette, hogy Bécsből merész kézzel belényultak egy nemzet akarata és a királyok esküje által szentesített törvényeinkbe. Csupán a tulzó lojalitás eredményezte, hogy a kiegyezés előtt nyílt és azóta burkolt absolutizmus a részünk.

Vagy 38 év eseményei nem ezt igazolják? Nem tapasztaltuk e léptenyomon, hogy alkotmányunk csak papíron van meg és még azt a papírt is letakarják, bemocskolják a fekete-sárga ronggyal. Ugyan mily békes egyetértés volt az, ami ezen idő alatt a nemzet és Bécs között fennállott? Hasonlít ez a viszony a piciny gyermek és a férfi játékához, ahol hallgatóságos meg egyezés alapján a gyermek üti a férfit és az türi, vissza sem üt, holott keze egy legyintésével porrá törhetné a gyengét.

Ütöttek, vertek, piszkoltak eddig is. Jót nem kaptunk soha, rosszat mindig.

Ha jogos követeléseink egy milliomod részét sok kérésre, könyörgésre teljesítették, nemzetiszintű papírba göngyölve adták azt át és míg örvendve utána nyultunk, más oldalról fekete-sárga fonálból font korbács érte testün-

Ketten, és a — harmadik.

A kis szalonban nincs már senki más:
Csak két szerelmes, — no meg én.
A szép menyasszony csupa áhítat,
S hozzá simul a vőlegény . . .
Én füstölök s unatkozom,
Sem ez, sem az nem érdekel . . .
De egy bolondos fájdalom,
Mint orvvadász, szívemre lel!

Oh mert hisz én is voltam ily bohó:
Lobogtatott a szerelem,
Tűzelt a szem, a szív, az ajk, a csók —
Mikor ott voltál én velem . . .!
De vége már, — én jól tudom:
Rád messzeségből gondolok.
De míg az álmaim szövöm, —
A két szerelmes mosolyog!

Szunyogh Barna.

Az első páciens.

Irta: Szabolcsi Lajos.

I.

— A rendelőszobám — kezdi elbeszélését Borbás Adolár fiatal fővárosi orvos — és a váró-szobám az utolsó szögig elkészült. Pompásan festett minden. A szeccsziós butorok, valódi perzsa szőnyegek, velencei tükrök és a buja déli növények fényes milieut nyújtottak a „szenvédő emberiség” befogadására. De nem is kiméltem semmi költséget, mert ezt nekem a kárpitosom rendezett, jó anyagi viszonyai megengedték. Ez a jó ember az esetleges hazaségom utáni visszafizetés reményében gyönyörű puha, meleg fészkét varázsolt azámomra. Jólélés, stilszerűség, fény és pompa kandikált minden sarokból.

És itt álljunk meg kissé. Láttak már önök egy divatkereskedőt, a ki fel a alá sétál kirakata előtt és kezeit dörzsölve gyönyörködik szimmetrikusan elhelyezett divatcikkeiben? — Ha még nem láttak, kérem, alkalmadtán figyeljék meg, mert ezt örömmel nézni.

Mint egy csatát nyert tábornok, kéjjel legelteti szeméit a kirakat rendezőjén, a kinek rendezés megveregeti a vállát, hogy buzgalmát még jobban fokozza. Aztán gyorsan beküldi emberét az „áruházba”, hogy a kirakat egy percig se legyen eltakarva a járókelők elől. A principális egyedül marad az utcán. A nagy üvegtáblát óvatosan rázárja a kirakatra, és most már magasabb művészeti szempontokból szemléli a dolgait. Nagyon meg van elégedve, mert egészen a járda széléig hátrál, tőlesért csinál a jobb kezéből, előre hátra, jobbra balra hajol, elégedetten bólogat a fejével és sokatmondóan csettint a nyelvvel. Szeretné átölelni az egész divatvilágot, de mert ez mégis bizonyos nehézségekbe ütközik, kényelmesebb expedienst választ.

Türelmetlenül, de bevárja míg ismerőse halad arra, vagy kibivja szomszédos boltos kollegáit (a füszerest meg a keztyűst) és örömtől eltorzult arccal kérde őköt, hogy: — „Mit szólnak ehhez a kirakathoz!” (Cz—cz—cz.)

Hasonló lelkiállapotban leledztem én is ha szemügyre vettem az áldott hitel nyújtotta szépséges hajlékomat. Valahányszor a rendelő szobából a váróterembe vagy innen

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

ket. Rákóczy hamvait hazaszállítani ígérték és rá a maga egészségében kibontották az abszolútizmus vörösbé takart sárga-fekete zászlaját.

Rebeliseknek, lázadóknak hívják bennünket, holott ők csinálnak forradalmat!

Am mindaz, amihez most készülnek, sokkal súlyosabb támadás ellenünk, mint amit eddig elkövettek. Ed-dig csak törvényt sértettek és ha tették, a sok csúrés-csavarással oly formába bujtatták, hogy a világ szemébe port hinthessenek. De most nyíltan teszik és amit tesznek, a maga vakmerőségében, gonosszágában felülmúl minden képzeletet: alkotmányunk alapköveit készülnek megbontani.

Félremagyarázták az 1888. XVIII. t. c. rendelkezését is, mely rendkívüli időben (vész esetén!) a póttartalékosok tömeges behívását rendeli el. Elszólítanak hát a tűzhely mellől 50000 családapát, fiút, testvért, akiknek családja otthon elhagyatva, talán fentartó nélkül fog színlódni.

A póttartalékosok között, kiket elvesznek családjuktól, csupán urforma ember, földbirtokos és mágás lesz? Hát a nép nyugodtan nézi mindezt?

Igen, a nép értse meg végre, hogy javát valójában csak a nemzeti politikusok akarják, míg az osztrák párt nemesak a jogait veszi el, de az életét is, értse meg, hogy a jog emberei csupán a nemzeti politika hívei, míg az osztrákok a jogtalanságnál is borzasztóbbat követnek el:

Temetik az alkotmányt!

Politikai hírek.

— **Kilépés a néppártból** Rózsashegyről jelenik: Sztyerák Ferenc, a bobrói kerület országgyűlési képviselője, a néppárt tagja, tegnap választóinak bejelentette, hogy miután a néppárt a nemzeti követeleket programjába felvenni nem hajlandó, kilép a párt kötelékéből.

a rendelőbe nyitottam, konstatálnom kellett, hogy ily pazar borenézésel egyetlen orvoskollégámnál sem találkoztam. Villámszerű eszmétszerűsége révén aztán hamarosan kiszámítottam, hogy ilyen fényes keretben az ugynevezett orvosi színter erkölcsi kötelessége lesz anyagi boldogulásomat elősegíteni.

És teltek a napok boldog, rózsás reménykedésben. Eltelt egy, elhelt két hét, sőt egy hónap is. A villámszerű eszmétszerűsége révén aztán hamarosan kiszámítottam, hogy ilyen fényes keretben az ugynevezett orvosi színter erkölcsi kötelessége lesz anyagi boldogulásomat elősegíteni.

— A csőngélyű kifogástalanul funkcionál, de talán a páciensek? . . .

Az iparosnak a guanyos vágása gondolkodóba ejtett, de már a következő pillanatban minden figyelmemet egy hatalmas csőngetés kötötte le. Ez a jóleső hang arra indított, hogy magam nyissak ajtót.

— Itthon van a doktor ur? — Kérde tőlem egy munkásféle, nagy marcona alak.

— Én vagyok!

— Adj isten jó napot! — szól és nagyokat nyögve ledobja magát a perzsa szőnyeggel borított kerevetre.

— Miben lehetek rendelkezésére?

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 5.

A vezérőlbizottság ma is a lapok dolgával foglalkozott, de a vita olyan széles mederben folyik, hogy alig van rá kilátás, hogy tanácskozásait egyhamar befejezi.

A vezérőlbizottság tanácskozásainak befejezése után az egyes pártok ülnek össze értekezletre és állást foglalnak külön-külön az általános szavazati jog kérdésében. — Nagyon kétes, hogy a mostani események után bármelyik párt hajlandó lenne feltétlenül belevenni programjába a nagy követelést.

A tegnapi és mai nap eseményei, hír szerint, a szabadelpvű párt mozgalmát is megzavarták és több párttag távirati úton kérte Tisza István grófot, hogy haladéktalanul hívja össze a pártértekezletet.

(Pestvármegyén.)

Laszberg Rezső gróf pestmegyei helyettes főispán a mai napra hívta fel jelentkezésre a megyei tisztviselőket azzal a kijelentéssel, hogy a meg nem jelenést kötelességének fogja tekinteni. A tisztviselők közül csupán a kezelőszemélyzet jelent meg, választott tisztviselő egy sem. Laszberg Rudolf gróf kijelentette, hogy a megjelentek fizetését haladéktalanul kiutalványozza, de a meg nem jelent tisztviselőket egytől-egyig felfüggeszti és másokkal helyettesíti.

(Politikusok tanácskozása.)

Nagy tekintélyű politikusok folytatnak tanácskozásokat a helyzet felől. Lukács László volt pénzügyminiszter ma meglátogatta Kossuth Ferencet, később megjelentek Andrassy Gyula és Apponyi Albert grófok is. A kibontakozás módozatait tárgyalták.

(Miniszterek utazása.)

Fejérváry miniszterelnök, Vörös László és Feilitsch miniszterekkel

Bécsbe utazott. Az utazást megelőzőleg a miniszterek a kereskedelmi szerződések dolgában tanácskoztak. Fejérváry ez alkalommal jelentést fog tenni a királynak a politikai helyzetről.

(A vezérőlbizottság értekezlete.)

A vezérőlbizottság ma a Lukács-fürdőben folytatta tegnap megkezdett értekezletét, melyen Kossuth rosszullete miatt nem vehetett részt. Hosszas vita után elhatározták, hogy manifesztumot intéznek a nemzethez, melyben a szedősztrájkjal kapcsolatban kijelenti a vezérőlbizottság, hogy a szabadságában megtámadott sajtóval teljes szolidaritást vállal. Felhívják az ország hazafias közönségét, hogy a súlyos napokban rendületlenül maradjon hű a nemzeti sajtóhoz. Végül elhatározta a vezérőlbizottság, hogy a külföldi közvéleményt is felvilágosítja a helyzetről. A tanácskozást holnap folytatni fogják.

A budapesti tüntetések.

— Távirati tudósítás. —

— dec. 5.

(Saját tudósítónktól.) A helyzetet semmiesetre sem teszik rózsásabbá a budapesti ellenzéki lapok, közvetve bizony a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága ellen intézett tüntetések. Miután e tüntetések semmiféle magántulajdont nem kimélnek, a rendőrség pedig tétlenül nézi e kihágásokat, a polgárság **polgárőrség alakítását tervezi**. Erre a tervre így nyilatkozott egy előkelő politikus:

— Ha csak ötvenezer polgárt fegyverezhetünk fel, ezek megvédik a hazát is! Magva lesz a honvédelmének!

Hír szerint legmagasabb helyről jövő intésre, ma már erélyesebb intézkedések történnek a zavargók meg-

— Hjah! . . . Nem addig van a! . . . Nem lehet azt csak úgy egy azusra elmondani . . . Beteg vagyok . . . nagy beteg.

Majd azt mondtam, hogy élvezettel uéztam a nagy betegségtől görnyedő alakot! . . . Tehát csakugyan páciens! . . . Egy „élő“ páciens! . . . Az első! . . . (Hogy áldja meg a fiatal, kezdő orvosok nemője.)

— Tessék besétálni a rendelőbe. Azonnal megvizsgálom!

— Jól van, bemegegyek!

— Kérem . . .

— De egy feltétel alatt!

— Csak parancsoljon!

— Doktor ur, maga ki fog gyógyítani engem?

— Minden erőmből azon leszek.

— Csak soh'se ígérjen. Már sok doktor ígért. Minden eredmény nélkül.

— Ha az orvosi tudomány egyáltalában segíthet a baján . . .

— Óh — vágott közbe — ezt már ismerem. Mind ezen kezdtek.

— S a feltétel?

— Rövid leszek!

— Kérem!

— Fizetni nem fizetek!

— Hát baj az?

— Persze hogy nem!

— Tartom szerencsémnek . . . Csak tessék . . .

— Tehát megértettük egymást?

— Tökéletesen!

— Még nem! Én szeretek mindent előre tisztába hozni.

— Helyes, nagyon helyes!

— A mint határozottan kikötöttem, a gyógykezelésért nem fizetek. Viszont azonban hajlandó vagyok — ingyenes orvosságban részesülni.

— Hiszen ez magától értetődik!

— Ugye bár?

— Természetes! Egyik a másiktól folyik.

— E' mán beszid! — és elvei fentartásával beléptem a rendelőszobámba, nem egészen tisztá nyomokat hagyva a valódi perzsa szőnyegen.

II.

Három hónapig gyógykezelttem emberemet, ugyanannyi ideig ingyenes gyógyszerelemmel elláttam. Szívesen tettem, mert végre is szegény ördög volt és a várótermemben nem kis mértékben emelte az idegenforgalmat, a mi az orvosi praxis kezdetének stádiumában oly jóleső érzés . . .

Hogy, hogyanem, az első páciensem felgyógyult! (Isten látja lelkemet, hogy én ebben ártatlan voltam.) Alaposan felgyógyult.

Ora, ékszer, ezüstnemű beszerzésnél a nagy-
közönség érdekeit
Debrecenben egyedül **Löfkovits** tarthatja szem előtt!

fékezésre s a tüntetések meggátolására nagyobb számú katonaságot és rendőrséget vezényelnek ki.

(Általános sztrájk.)

Am a nemzetközi szociálizmus is nagyobb szabású intézkedéseket tervez. Elhatározták, hogy ha a sztrájk nem lesz elég az általános és titkos választói-jog kivívására, akkor az egész ország területére nézve kimonadják az általános sztrájkot.

(A ma esti tüntetések.)

A tegnapi nap jelenetei ismétlődnek ma Budapesten. A „Népszava“ előtt este mintegy 2000 nemzetközi szociálista gyűlt össze. Ezek egy része a Hunyadi-terem levő szakegylet elé vonult, másik része a „Budapest“ című napilap felé, mely a központi város háza előtt van. Utközben azonban 30 lovasrendőr feltartóztatta őket, mire a tüntetők sorából 30 lövés dörögött el.

Erre a rendőrök rohamot intéztek a tömeg ellen. Három ember súlyosan megsebesült.

Éjjel tíz óra tájt ismét gyülekeznek a tüntetők a „Népszava“ és a „Budapest“ szerkesztősége előtt.

Egyetemi ifjak felfegyverkezve sietnek a tüntetések színhelyére. Vérengzésektől lehet tartani.

(A tüntetés vége.)

A „Budapest“ szerkesztősége előtt összegyűlt tömeg nyugodtan széteszlott. A „Népszava“ előtt azonban újból összegyűltek a tüntetők, ahol Vágó szociálista nyugodt széteszlásra szólította fel őket. A felszólításnak engedelmessétek és elvonultak. Holnap ismét a „Népszava“ előtt fognak gyülekezni és folytatják a tüntetést.

(Védekezés a tüntetők ellen.)

A tömeg ellen az egyes szerkesztőségek védelmére az egyetemi ifjág nagy akciót fejt ki. A „Pesti Hirlap“ szerkesztőségének udvarán az este a rendőrségen kívül 100 egyetemi hallgató állott az esetleges támadás visszaverésére.

(A tüntetők ellenőrzési szemléje.)

Az est folyamán a tüntetők kisebb csoportokra oszolva a bojkottált lapokhoz vonultak ellenőrizni, hogy a sztrájk nem dolgoznak e. Azután csendben széteszlottak.

Az idő mulik.

— dec. 5.

Közeleg az év vége, úgy tűnik fel, mintha már mindjárt itt lenne, egy gondolat, egy röpke pillanat még s vége az évnek. Tündökönk, gondolkozunk és töprengünk, felemeljük testi s lelki javainkat, testvér harcban állunk egymással szembe és ez mindhiába.

Az idő repül, mérhetetlen gyorsasággal, villám szárnyakon, röptében feltartóztatlanul; seédít még gondolatnak is a futása s elteltében életünk annyi, mint semmi.

Városunkban is az év nyomtalanul tűnik el, kevés a mi jót, újat felmutathatunk, mintha megállt volna minden, nehezen haladunk előre s mindehez az ádáz politikai harc, az megemészt mindent.

Hiába ontjuk vérünket, hiába szeretnénk a néphoz felhatolni, összeroskadunk, ha nincs meg lelkeinkben az egyensúly, nincs meg a lelkünk nyugalma.

Szétmarcangolja minden igyekezetünket a torzalkodás, az irigység s káröröm, egymás kisebbítése s lerézése; álarcban járunk egymás között s egyikünk a másik kárára tör.

Városunkat mindig a békeszeretőnek nevezték, ez elnevezés most nem illik rá. Nálunk is őrlőng a gonosz emberi szellem, mely egymás ellen küzd s szívünkbe marpusztító, gyilkoló karmával.

Vajha elsimulhatna a gazság e legundokabb jele s az emberek boldog egyetértésben megfénének egymás mellett.

Azok a városok, melyben ily elemek uralkodnak, melyek egymás ellen törnek, előbb utóbb nyomorba jutnak, s még ha helyzetük kedvező, viszonyaik rendezettek s minden megvan arra, hogy az általános jólét folytán fejlődhessenek, az ilyen városok, ha elemek vannak benne, melyek a közrendet és békéséget megzavarják s a városok békéjét s az egyensúlyt ingadozóvá teszik, mely eleinte jobbra-balra libben, de végeredményben mégis csak a romlásra vezetnek.

Nézzünk szét városunkban s látni fogjuk, hogy ez a szomorú jelenség itt is felütötte fejét. Nálunk fejlődésről, haladásról szó sincs, városunknak 80.000 lakosa van, de nincs sem ipara, sem kereskedelme, a mi van, az mind gyermekkorát éli vagy már a tönk szélén van.

Kérdjük csak meg kereskedőinket, mély szomorú az ő helyzetük s nincs semmi remény egy jobb jövőre nézve.

Mulik az idő! s mi összetett kézzel nézzük, hogy előre nem mehetünk, fejlődésünkben kerekeink meg vannak kötve, hiányzik a biztató napsugár révedező utainkon.

Mikor fogunk egy jobb jövőre ébredni?

+

Fizetési meghagyások kézbesítése

A kézbesítés törvénytelen.

A közigazgatási bizottság üléséből.

(Saját tudósítónktól.)

— dec. 5.

Emlékezhetnek még olvasóink arra, hogy mintegy két héttel ezelőtt hosszabb cikkben hívtuk fel az illetés körök és a nagyközönség figyelmét arra, hogy a pénzügyigazgatóság a rendőrség tetemes támogatásával derűre borúra kézbesített a fizetési meghagyásokat előbb, rendes, hivatalos uton, majd, ha így a kézbesítés nem sikerült, furgangosan, olyténképen, hogy ajánlott levélben, a rendőrség hivatalos boritékja alatt juttatja el a felekhez. Megirtuk azt is, hogy a pénzügyigazgatóság és a

És itt kezdődik az én kálváriám!

A mig gyógykezelttem, addig lemondással viselte az adott helyzetet. De a mikor visszanyerte ruganyosságát, ellenálló képességét, egészségét, követelő lett.

— Doktor ur, maga meggyógyított engem.

— Voltam olyan bátor!

— Doktor ur, maga visszaadott engem az életnek.

— Én igen!

— Doktor ur, maga kiragadott engem a biztos halál torkából.

— Ez mind igaz.

— Nos, ha igaz, akkor legyen következetes!

— Hogy érti ezt?

— A ki A-t mond, annak B-t is kell mondani.

— Magyarázza ki magát:

— Ha három hónappal ezelőtt nem sodort volna ide a balvégzetem, ma már a rákoskereszturi temetőben pihenhetnék nyugodtan, gondtalanul. Nem főne a fejem, hogy hogy tartsem el magamat és családomat. Nem gyötörne minden nap az általános drágasággal súlyosított megélhetés nehéz kérdése. Hol tartanék én ma már. Csöndesen szunyadhatnék kiosi, de tehermentes földalatti birodalmamban, nevelhetnék a köz-

ponti vásárcsarnok felszóftt árairu, és egyáltalán vigan fűtyörészhetnék ott lent, az egész földfeletti gyatra mindenségre. De persze, a Borbás dr. urnak tetszett rászólni a gondviselésre, hogy nem oda Buda! „A ki hozzám feljön, annak élni kell . . . élni kell!“ Ezt mondta?

— Körülbelül . . .

— Na, ha azt mondta, akkor arról is gondoskodjék, hogy legyen harappi valónk!

— De végre is, hová gondol?

— A jólakásra!

— Ön tréfál!

— Csöpp kedvem sincs hozzá!

— Csak nem gondolja? . . .

— De igeeis gondolom!

— Mit?

— Azt, hogy besegit valami hivatalba.

— Navetságes!

— Doktor ur, — kiált a páciensem — én rekonyaleszcens vagyok!

— És aztán?

— Mint ilyen nem tűröm az ilyen kemény szavakat.

— Csak nem tart engem — helyszerezőnek.

— Nem!

— Hát minek?

— A rákoskereszturi örök nyugalmam megbolygatójának.

— Ugyan!

— Szinre szint — fenyegetőzik bömből hangon a rekonyaleszcens. — Én nem leszek rest . . . de nem ám!

— Hová céloz?

— Mindennap eljövök a rendelőjébe, hogy kikiaitsam a hálátlanságát s hogy megromtsam a praxisát.

.....

No ennek fele se tréfa. Ez az ember képes arra, hogy szétkergesse azt a néhány páciensemét, a kiknek a betegségeit véres verejtékekkel konzerválom . . . Ennek nem szabad bekövetkezni. Nem maradt egyéb hátra: hivaltt adtam neki. Szinekurát tettem részére a saját ambulanciámon. Rendes napidijat adok neki és nincs más dolga, mint hangulatot kelteni a váróteremben d. u. 2—4 ig. Hivatásának meg is felel Fényesen markirozza a beteget . . .

III.

Utólagosan kiderítettem, hogy legelső látogatásakor is ugyanezt tette. A szívány akkor is csak szinlelte a betegségeit . . .

December hó 10 és 11 (vasárnap és hétfőn)

d. e. 10—1 óráig, d. u. 4—7 óráig hétfőn

5 órakor sorsolás.)

Farácsonyi vásár. Sok száz cikk a lego esztbb

árak; Sorsjáték, hasznos, szép és olcsó áruk,

a Bika dísztermében, hol minden alkalommal hideg és meleg buffet-borkóstoló

friss sör, zene nagylársasság.

Tömeges látogatást kér a vallás különbség nélkül segélyezendő szegények javára a Jébr. Szt.-Erzsébet egyesület.

rendőrség ezen eljárása határozottan törvénytelen, — miután a közigazgatási bizottság július havi ülésén egyenesen megtiltotta a fizetési meghagyásoknak ex-lexben való kézbesítését.

A pénzügyigazgatóság fentebb vázolt tufangja Márk Endre nyilatkozatából bukkan felszínre. — Márk Endre ki is jelentette akkor, hogy ebben a kérdésben indítványt fog előállítani a közigazgatási bizottság legközelebbi ülésén.

Márk Endre beváltotta ígérését.

A közigazgatási bizottság mai ülésén indítványt tett arra nézve, hogy a bizottság mindaddig, amíg a törvényen kívüli állapot tart, — tiltsa meg a fizetési meghagyások kézbesítését. — A bizottság hosszas vita után ilyen értelemben határozott.

Az érdekes vitáról alábbi tudósításunk számol be részletesen:

(A fizetési meghagyások)

A pénzügyigazgatóság havi jelentésének tárgyalása kapcsán Márk Endre emelkedett szólásra.

Márk Endre: Mióta a polgárok nem fizetik be az állami adókat, azóta a pénzügyigazgatóság valóságban ráfekszik a telekkönyvekre. Ez nagy mértékben hátrány. Az államkincstár ezzel ugyyszólván kényszeríti a polgárokat adófizetésre. Felhívja a közigazgatási bizottságot, hogy utasítsa a pénzügyigazgatóságot, hogy a fizetési meghagyások kézbesítését ne erőszakolja, telekkönyvi bekezeléseket pedig ne teljesítsen.

Eiumann Oszkár pénzügyigazgató helyettes kijelenti, hogy az adóhátralékokra vonatkozólag az ex-lex nem tiltja a bekezelést. A fizetési meghagyások kézbesítésére vonatkozólag az a megjegyzése, hogy a közigazgatási bizottság ebben a kérdésben már döntött olyképen, hogy a törvényen kívüli állapotban kézbesített fizetési meghagyások érvénytelenek. Igen ám, de a pénzügyminiszter hatályon kívül helyezte a közigazgatási bizottság ezen határozatát, s utasította a pénzügyigazgatóságot, hogy a fizetési meghagyásokat továbbra is kézbesíttesse. Most már a pénzügyigazgatóság nem tudja, mikor cselekszik helyesen. A közigazgatási bizottság nem döntött, csak ad hoc határozatot hozott. De meg felebbesékek folytán az egész kérdés a közigazgatási bíróság előtt fekszik, amely még nem határozott. Addig a pénzügyigazgatóság kénytelen a pénzügyminiszter rendelkezéseire alkalmazkodni.

Márk Endre ragaszkodik indítványához.

Kovács József polgármester felvilágosításul csak annyit kíván megjegyezni, hogy júliusban erre nézve már hoztak határozatot. De azt is kégytelen még megjegyezni, hogy a fizetési meghagyások kézbesítése törvényes. Kéri a bizottságot és Márk Endrét, hogy ne tüntessék fel olybá az esetet, mintha itt a főkapitánynak valami olyan ténykedéséről volna szó, amely túllépi törvényes hatáskörét.

— A közigazgatási bizottság más nézetben van, szóló közbevetőleg dr. Tüdös János.

Kovács József. Márk Endréhez fordul azzal a kéréssel, hogy vonja vissza indítványát s ne teremtsen olyan állapotot, amelyben a közigazgatási bizottság és a pénzügyi igazgatóság szemben állnak egymással.

Juhász Ignác: Élénk emlékeztetés van még a júliusi határozat. A helyzet azóta jelentékenyen változott. A közigazgatási bíróság úgy döntött, hogy ex-lexben a fizetési meghagyások kézbesítése törvénytelen.

Hogy lehet tehát most azt állítani, hogy a fizetési meghagyások kézbesítése törvényes és annak alapján telekkönyvi bejegyzéseket eszközölni? Márk Endre indítványát ajánlja elfogadásra.

Dr. Tüdös János: Hasonló értelemben szólal fel, a közönség szeméit sem tud arról, hogy ez a kérdés felebbezés alatt állt, s hogy miképen döntötte el a közigazgatási bíróság. Szüksége, hogy a bizottság most döntson és a közönség figyelmébe hozza, hogy a fizetési meghagyások esetleges átvételének semmi joghátránya sincs, mert a kézbesítés törvénytelen. Hozzájárul Márk Endre indítványához.

Márton Imre: Megtörtént esetről tesz említést. A polgármester arra kér minket, hogy ne erő tessük a dolgot? Hát nem mi erőltetjük, hanem a pénzügyi közegek.

Juhász Ignác, Eisenmann Oszkár és Kovács József polgármester ismételt felszólalásai után az elnök szavazásra tette fel Márk Endre indítványát. Márk Endre indítványa mellett kilencen szavaztak, s az elnök megállapította a többséget.

Eisenmann Oszkár: Miután a közigazgatási bizottságnak nincs joga adminisztratív dolgokban a pénzügyigazgatóságnak utmutatásokkal szolgálni, — bejelentem a határozat ellen a felebbezést.

(Közbekiáltások.) Irásban kell beterjeszteni.

Juhász Ignác: A papiros türelmes, mindent elbír.

Vajjon mit szól a közigazgatási bizottság határozatához Véghe Gyula főkapitány? Remélhető, hogy nem lesz többé segítségére a pénzügyigazgatóságnak?

IRODALOM.

A „Csokonai Lapok“ című szépirodalmi havifolyóirat legújabb füzeté megjelent. Irodalmi, szépirodalmi közleményeket, apróságokat stb. tartalmaz változatos összeállításban. A csinos kiállítású folyóirat előfizetési ára félévre 5 kor.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— december 5.

Nép! harcolj a polgárjogért,

Mint mi is értedd.

Legyen jogod, szavazatod,

A kort megértetted.

••• a küzdelemnek eszköze

Nem bot s a betört ajtó . . .

S téged ki véd, ha gyilkodat,

Érzi a szabadsajtó?

Csarnok-estély.

— december 5.

Debrecen kereskedő világának legkedvesebb találkozó helye az ugynevezett csarnok-estélyek, amelyekből minden esztendőben rendez egy néhányat a Kereskedelmi Csarnok tagjai és meghívott vendégei szórakoztatására. Nem kimondott bál estélyek ezek, hanem olyanforma kedélyes mulatságok, amelyekben frakk helyett szmoking is feszülhet az izmon, és ehhez mértén annyi fesztelenség is uralkodhatik, amennyivel vidorabb öltözet a frakknál a szmoking.

A Kereskedelmi Csarnok disztermében ma este rendezett házi művész estély biztatóan nyitotta meg az idei csarnok estélyek sorozatát. Vidám fesztelenség, kedélyes han-

gulat távolmaradhat-e onnan, ahol nagy és legnagyobb művészek és bohémek gondoskodnak a szellemi szórakozásról?

A műsor első száma Szávay Gyula humoros „előljáró beszéd“-e volt. J. Csáder Irén asszony, a városi színház kiváló tagja mély érzéssel szavalta el Sas Edének egy költeményét. Mariska György Dr. zongorázott, Fóti Frida primadonnánk kuplékat és magyar dalt énekel, frenetikus hatással. Rózsahelyi Kálmán és D. Ligeti Juliska a fővárosi vendégek pedig magánjelenetekben, majd együttesen gondoskodtak arról, hogy az egybegyűlt díszes társaság irigykedve gondoljon a főváros ama rétegeire, akiknek gyakrabban is van alkalmuk élvezhetni a két vendég művészi játékát.

Hangverseny után reggelig tartó tánc következett a Magyarok zenéje mellett.

— Iparos felolvasás. E hó 7 én esztendőnkön délután tartja az „Iparos kör“ második felolvasó ülést, mely miként az első, bizonyára szintén nagy érdeklődés mellett fog lefolyni. Az ülésen ez alkalommal Zelinger Ede ipartestületi elnök „az ipari rajzoktatás“ról, Nagy Béla pedig az „ön-állóvámterület“ről tart igen érdekes és tanulságos előadást.

— A huszfogyasztási adó eltörlése. Szabó Kálmán orsz. képviselő nagyon fontos kérdést vetett felszínre ma a közigazgatási bizottság ülésén. A pénzügyigazgatósági jelentés kapcsán panaszkodta, hogy a huszfogyasztási adó egyike a legigazságtalanabb adónemeknek, amely feltétlenül eltörlendő volna. Azt szeretné volna tehát elérni, hogy a közigazgatási bizottság mai üléséből irjon fel a kormányhoz, hogy a huszfogyasztási adót a méltányosság követelményei alapján törölje el. A közigazgatási bizottság a kérdés felvetésére nem találta a mai zavaros időpontot alkalmasnak s megállapodott abban, hogy majd az évi jelentés keretében januáriusi ülésén terjeszkedik ki erre a kérdésre részletesebben.

— A Debreceni Torna egyesület szombaton választmányi ülést tartott, melyen főleg a jövő évi országos szövetségi versenyt készítették elő. A verseny tervezetét a szövetség igazgatósága elé terjeszti; a szövetség elnöke gróf Teleki Sándor. A verseny idejéről június 9. és 10. napjait hozta javaslatba az egyesület. A városi közgyűléstől megadott segítség most már biztosítja a versenynek méltó rendezését. A december 10. iki nyiregyházi látogatásra, melynek célja az ottani tornaegyesület megalakulását előmozdítani s az érdeklődést fokozni, eddig 22 debreceni tornász jelentkezett. Indulás innen délután 12 óra 19 perckor, visszaérkezés este 10 óra 26 perckor. Nyiregyházán a mutatvány tornászás az ottaniakkal együtt történik a főgimnázium tornacsarnokában; versenyjellege nem lesz.

— Az élelmiszerek panamája. A debreceni sajtó többszörös felszólalása folytán, hogy rendkívül nagy mennyiségű egészségtelen élelmiszer kerül a debreceni piacra forgalomba, a rendőrség a főorvossal együtt kétszeres éberséggel tartotta meg november hónapban a szokásos piacvizsgálatokat. Behatóan megvizsgálták a húscsarnokokat, továbbá a hentes, mészáros, és bormérő helyiségeket. Romlott élelmiszereket több helyütt találtak. Természetesen elkobozták és elárúsítóikat szigorúan megbüntették.

— Békéltető bizottsági ülés. Az ipartestület békéltető bizottsága holnap dél-

AZ UJDIVATU óra, ékszer, ezüstneműek remekei
legnagyobb választékban,
olcsóbban mint bárhol az országban, Debrecenben egyedül Löffkovitsnál kapható.

után 3 órakor Vetéssy Béla iparhatósági biz-
tos elnökeletén ülést tart. Az ülésen pe-
res felek ügyei kerülnek tárgyalás alá.

— **Az adóprés működése.** A pénz-
ügyigazgató november havi jelentése a kor-
mány szempontjából szomorú számadatokat
tár fel. Az adóprés az ex-lex-folytán kép-
letesen, csak annyiban működött, amennyi-
ben az adózópolgárok önkényt fizettek va-
lanit. A kormány szomorúságát az alábbi
számok indokolják: Egyenes adóban befolyt:
5127 korona. A hátralék egymillió hétszáz-
háromezer kilencszázhusz koronával több,
mint a múlt év november havában volt. —
Hadmentességi díjban semmit sem fizettek
be. Bélyegjövődékben a vármegye fogyasz-
tását is beleértve 73, 469 koronát fizettek be.
Jogilletékben 8917 korona, díjjövődékben
1318 korona, dohányjövődékben 129,038 ko-
rona folyt be. — Fogyasztási és italadóban
25 000 koronát fizettek be. Fizetési halasztást
két esetben engedélyezett a pénzügyigaz-
gatóság.

— **Protestáns estély.** A protestáns
hívők szellemi szórakozását vannak hivatva
előmozdítani azok a kedélyes esték, amelye-
ket a debreceni ref. leánynevelő intézet ifju-
sági segítő egyesülete javára rendez. Az es-
ték sorozatát december hó 10 én nyitja meg
a ref. leánynevelő intézet, amelyre a követ-
kező meghívókat küldték szét: Meghívó a
debreceni református leánynevelő intézet ifju-
sági segítő egyesülete javára 1905. december
hó 10 én, az iskola dísztermében tartandó
első protestáns estélyre. Az estély kezdete
délután 5 órakor. Belépti díj: számozott
díjhely 50 fillér. Felülfizetéseket a jótékony
céllal szívesen fogadjuk. A közönség részére
csokoly díjért ruhátár áll rendelkezésre. Mü-
sor. 1. Wéber: „Ima a bűvös vadászból;“
énekli: az intézet énekkara. 2. A protestáns
estélyek sorozatát megnyitja: Dóczy Gedeon
igazgató. 3. Várady Antal—Gaál Ferenc:
„Akácvirágok.“ Melodráma, szavalja: S.
Szabó Emma. V. f. o.; zongorán kíséri Er-
dős Juliska tk. II. o. n. 4. „Felolvasást“ tart:
nt. Dicsőfi József ev. ref. lelkész, egyh. ker-
főjegyző ur. 5. Rossini: „Introduction.“ Op.
No. 1. Harmoniumra zongora kísérettel. Elő-
adják: Harmoniumon Tóth Lajos zenetanár;
zongorán Pápay Margit tk. IV. o. növendék.
6. Tompa: „Karácsony est.“ Szavalja: Dóczy
Irén tanítónő. 7. Root G. T.: „Kövesd a
Jézust.“ énekli az intézet énekkara.

— **Debrecen közegészségügye.** A
közigazgatási bizottság mai ülésén tett je-
lentést Debrecen november havi közegészségi
állapotáról Sárváry Gyula dr. városi főorvos.
A főorvosi jelentés azt tartalmazza, hogy a
közegészségügyi viszonyok határozottan rossz-
szabodtak. A fertőző betegségek száma te-
temesen emelkedett. Hasihagymáz, vörheny,
roncsoló toroklob szórványosan fordult elő.
Egy esetben hólyagos himlő is jelentkezett.
Hasihagymázban 6, kanyaróban 5 és ron-
csoló-toroklobban egy halálesetről kell be-
számolni.

— **Elgázolta a szekér.** Tegnap dél-
után súlyos kimenetelű szerencsétlenség ért
a Cegléd utcán egy szegény napszámos emb-
ert, aki csaknem áldozata lett egy másik
embertársa gondatlanságának. Barta Sándor-
nak hívják a szerencsétlen munkást. — A
Cegléd utcán ballagott hazafelé Pesti-utcai
lakására, miközben Szilágyi György, sám-
soni lakos gazdálkodó szekere elgázolta. Az
eset úgy történt, hogy Szilágyi György, a
kinek a Kossuth utcán valami elintézni való
dolga akadt a szekerét a színház előtt fel-
tárgyalni nélkül hagyta. Ekközben egy auto-
mobil hajtott végig az utcán, melynek kőr-
tőlésétől a szekér elé fogott lovak megijed-
tek és futásnak eredtek. Örült száguldással
rohantak le a Kossuth utcán, bekanyarodva
a Cegléd utcára. ahol egy fával megrakott
talyiga mellett csendesen ballagott Barta
Sándor napszámos, aki nem tudott elég
gyorsan kitérni a gasdátlanul rohanó lovak

elől. A szekér elütötte és keresztül ment
rajta, a minek következtében igen veszedel-
mes sérüléseket szenvedett. A szerencsétlen
embert beszállították a kózkórházba, míg a
gazdálkodó ellen gondatlanság miatt a rend-
őrség megindította az eljárást.

— **Nincs szűkölködő iparos?** Né-
hány nappal ezelőtt a segítő asztaltársaság
100 koronát juttatott az ipartestülethez oly
céllal, hogy az összeg az elagott, szükségben
tengődő szegény iparosok között szétosztassék.
Az ipartestület az újságok útján közhírrá tette
az asztaltársaság ezen jótékony célt szolgáló
áldozatkészségét. Ugylátszik azonban, hogy
Debrecenben nem igen akadnak szűkölködő
iparosok, akik támogatásra lennének szorulva.
Vagy ha vannak talán, megaláznak tartják a
jótékonyosság filléreit elfogadni? Ugyanis eddig
még mindössze egy jelentkező akadt, aki az
ipartestületnél bejelentette igényét az adó-
mányból való részességre. A segély kiosztását
a csütörtök d. u. előjárósági ülés intézné, ha
volna kinek. Az ipartestület tehát még egy-
szer felhívja az érdekelteket, hogy ne szégyel-
jék magukat, hanem tegyék félra az álszemér-
met. Tartsák inkább szem előtt azt a régi
közmondást, hogy: sze nérmes koldusnak üre-
sen marad a tarisznyája.

— **A kózkórház ál apota november
hóban.** A debreceni kózkórház november
havi állapotáról a következő adatok szá-
molnak be: Előző hóról maradt 252 beteg,
november hó folyamán felvétellett 306, egész-
ségesen elbocsátottak 257 et, meghalt 14,
ápolás alatt maradt 287 beteg.

— **Órázok gyűlése.** Holnap délelőtt 10
órákor az ipartestület tanácstermében az óráz
iparosok gyűlést tartanak, melyen a 7 én
megtartandó előjárósági ülés tárgyait ké-
szítik elő.

— **A közigazgatási bizottság ülése.**
A közigazgatási bizottság ma délután ülést
tartott, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak, s
tudomásul vették a főorvosi, pénzügyigazga-
tósági és tanfelügyelői — november hóról
szóló jelentéseket. Az ülésen Kovács József
polgármester elnökelt s jelen voltak: Márton
Imre, Dr. Balkányi Miklós, Dr. Tüdős János,
Márk Endre, Juhász Ignác, Dr. Kocsár Gábor,
Király Gyula, Bészler Károly tanácsnokok,
Dr. Magoss György tiszti főügyész, Végh
Gyula rendőrkapitány, Eisenmann Oszkár
h. pénzügyigazgató, Dr. Csánki Viktor tan-
felügyelő.

— **Születések, halálozások.** Dobre-
cenben november hóban a város kül és bel-
területén a születések aránya ez volt: szü-
letett ev. ref. 140, ág. ev. 1, r. kath. 24, gör.
kath. 5. gör. keleti 1, izr. 20 gyermek. El-
haltak 122 en. A szaporodás tehát 69.

x **LENYTÉR JÓZSEF** fényképezéssel,
festészeti és fényképnagyítási műterem Pias-
tca 44. dr. Ujjalassy-báz. Állandó fénykép-
kialitás a műterem kapubelátásánál levő ki-
ratásban.

x **Lehr Mária** szelőtti Kronfusz csipke-
vegyészeti tisztító és festészeti intézete, Buda-
pest VIII. Baross utca 85 a legmeglepőbb
eredményeket eszközli; csipkék, ruhák, kel-
mék, szövetek vegyi tisztítását vagy festé-
sét. Ruhák fejtelten állapotban is festetnek.
Vidéki megrendelések a legpontosabban, ju-
tányosan és gyorsan teljesítenek.

x **Egyháztér 11. szám alatt 5 szo-
bás teljes kényelemmel berendezett uri la-
kás, fürdőszobával és hozzátartozó mellék-
helyiségekkel kiadó.** Értekezhetni a tulaj-
donossal.

x **Ninos többé hajhullás.** Kipróbált,
legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz haj-
szesz. Kéi-három heti használat után a leg-
erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. —
Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára
csak egy korona. Kapható használati utasi-
tással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógy-
szertárában, Piac-utcán.

Az Arany Bika kávéházban min-
den este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Szerda, dec. 6.: „Veér Judith rózsája“
regényes színjáték. (B)

Csütörtök, dec. 7.: „Szegény Jonathán“
operette. (C)

Péntek, dec. 8.: „Takarodó“ dráma. (A)

Szombat, de. 9.: „Közönyt-Közönnyel“
színmű. (B)

D. Ligeti Juliska és Rózsahegy föllépte.

— december 5.

Édekes estéje volt ma a debreceni
színháznak. D. Ligeti Juliska és Rózsahegy
Kálmán, a budapesti Nemzeti Színház tagjait
látjuk azon alkalmából, hogy a Debreceni
Kereskedelmi Csarnok mai hangversenyén
közreműködtek.

Mindkettejük művészete nagy élvezetet
szerzett a színházat egészen megtöltő közön-
ségnek. Gárdonyi Géza „Annuská“ jában
léptek fel.

D. Ligeti Juliska Annuskájáról mon-
danunk sem kell, hogy elbájoló kedvességgel
mindenkit elragadott. — Az a leirhatlan
valami, a mit *kis lányosságnak* nevezünk,
volt meg a művésznő minden szavában, min-
denmozdulatában. Egyszerű, természetes, bájos
volt mindvégig. A mint Rózsahegy Kál-
mánnal a II. felvonásbeli bucsuzás csók-
jelenetét játszotta, annál kedvesebbet már
kívánni sem lehet.

Rózsahegy Kálmán a szerelmes Balogh
Miklóst játszotta. A fiatal művész jó emlé-
keztében él a debreceni közönségnek. Ked-
ves, temperamentumos színész volt akkor is,
a Nemzeti Színház közönségének ma kedveltje.
Pedig nehéz feladat volt Zilahi Gyula után
megállania. Az 6 vonzó egyéniségének, friss
tehetségének ez sikerült. — A siheder sze-
repekört tölti be, de a mi fődolog, a natur-
bursoknál szokásos naivoskodások és konfi-
denskedések nélkül való egyszerűséggel, ter-
mészetességgel. Ma is rokonszenvesen, benső-
séggel és érzéssel játszott. Mind őt, mind
társnőjét lelkes ovációkkal jutalmazta a köz-
önség.

Az előadás többi részéből kiemelendők
Fóti Frida, mint kedves Sarika, Sz. Gárdonyi
Teréz, a Kati szolgáló mókáival és Békés
Gyula, a ki jóízűséggel elkerülte a koldus-
barát szerepéhez közel eső drasztikumokat.

* **Közönyt-közönnyel.** Zilahi Gyulát
fővárosi működése idejéből kedves emlék költi
szhez a szellemes, klasszikus vígjátékhöz. A
Nemzeti színházban e darabban sok-sok si-
kerrel voltak. Most szombaton is 6 játszva a
darab vezérszerepét. Egyébként a darab tel-
jes zenei és részletekkel nálunk még nem
került színre, most azonban egészen úgy
lesz a vígjáték beállítva, mint a Nemzeti
színházban.

AVIRATOK.

Zavarok a Balkánon.

Konstantinápoly, dec. 5. Az a hír,
hogy a török hadihajók az itteni kikötőkben
indulásra készülnek, hitelt nem érdemel.
Megérkezésük óta semmilyen előkészület nem
történt. A legénység egyáltalán nincs harca
kiképezve. A hajók e szerint nagyon kevés
hadi értékkel bírnak és oly kisebb ut, mint
egyik kikötőből a másikba menni, szintén
merész vállalkozás lenne.

Öszi ákezek Magyarországon.

Budapest, dec. 5. Linci távirat szerint az ottani hadtestparancsnok azt a táviratot kapta, hogy az egész ezredet tartsa indulásra készen. Ennek folytán az őrségeket még ma este felváltották s az ezred utrakészen áll. A rendelkezés okát még nem tudják. Hire jár annak, hogy az ezred Budapestre megy. Hasonló hír érkezik a welsi ezredtől is.

Budapest, dec. 5. Bécsből jelentik: A Salzburgban állomásozó császárvadászok és a bécsúj helyi 5. gyalogezred szintén azt a parancsot kapták, hogy készen legyenek.

Budapesti gabona tőzsde.

(Déli ársírat.)

Budapest, dec. 5.

Buzakínálatt és vételkedv mérsékelt. Szilárdul tartott irányzat mellett 15,000 métermázsza került forgalomba közben néhány fillérel drágább áron. Egyéb gabonafajták változatlanok. — Idő: boros.

Buza ápriliare	17.16—18.
Buza októberre	1676.—78.
Rosa áprilisa	14.16—18.
Vab áprilisa	14.16—18.
Teagori májusra	13.64—66.
Répes 1906. augusztusra	26.40—60.

Törvényesek.

Férjgyilkos feleség.

(Esküdtzéki tárgyalás folytatása.)

(Saját tudósítónktól)

A sárándi férjgyilkos asszony Nagy Imréné született Tikász Mária bűnperének tárgyalását ma folytatta az esküdtbíróóság. Kiballgatták az összes tanukat, akik közül a vádlottra különösen terheltlen vallottak Kun Bertalan és Bárony Sándor éjjeli őrök akik ugyanis szemtanúi voltak az asszony véres tettének. A két tanu egyhangúzóan elmondta, hogy ez év március 25-én, amikor is az eset történt éjjel 1 és 2 óra között hangos jajveszékés, segítségkiáltások hallatszóttak Nagy Imre anyósának Tikász Sándornének a lakásából ami őket figyelmeztette. Berohantak és akkor látták, hogy Nagy Imre a boglya kemence padkáján fektüdt, a felesége rajta térdelt és egy baltával ütötte.

A szerencsétlen ember minduntalan fel akart kelni, szabadulni igyekezett, de az asszony nem engedte. Alig tudták őt irtalmatlanná tenni. Még mikor a kezei közül kivették és kifelé vitték az urát a szobából akkor is hamlokon sujtotta a baltával. Leitner Márton vendégloás, akinél Nagy Imre a meggyilkolás éjszakáján mulatott azt vallotta, hogy Nagy Imre éjjeli egy óráig nála mulatott cigányzene mellett. — Látzott rajta, hogy nagyon el van keseredve, bántotta, hogy a felesége elhagyta, de különösen az, hogy két esztendő óta lányukat is elvitte mával.

A gyermeket nagyon szerette. Amikor eltávozott, nagyon ittas volt már. Emlégette, hogy felkeresi az asszonyt, akit agyonüt és elveszi tőle a gyermeket. Valamennyi tanúnak vallomása megegyezik abban, hogy a házastársak állandóan civakodtak egymással. A férj istákos és durva volt, de annak sok tekintetben az asszony is oka volt, aki igen gyakran a legesekelebb ok miatt otthagya és hazaköltözött az anyjához. Azután megtörtént, hogy nap nap után nem főzött az urának, aki mikor munkából hazatért, nem találva semmi ennivalót természetesen korholni kezdte. Majd p. dig bosszúságában elment a kocsmába és beresztét elitta. A tanuk kiballgatása délelőtti véget ért. Délután az

orvosszakértők véleményére, majd pedig a perbeszédre került a sor. Szabó Bertalan ügyész vádbeszéde után dr. Ujlaki Hugó ügyvéd jogi érdekekben gazdag védőbeszéde következett, melynek végzetével a törvényszék visszavonult az esküdtéknek felteendő kérdések megszövegezésére. Este fél 8 órakor az elnök felfüggesztette a tárgyalást, melyet csak holnap délelőtti folytatnak. Ítélet a déli órákban várható.

Szerkesztői-posta.

Telefon. Déligyümölcsnek nevezzük Dél európa és Dél afrika friss, szárított vagy aszalt gyümölcsseit. Ide tartoznak a citrom, narancs, füge és az apró szőlő friss állapotban; továbbá a mazsola, aprószőlő, malagaszőlő, füge és datolya szárítva; ugyancsak a mandula és szilva. — „Hoch!“ (vagy erősítve „dreimal hoch“ háromszorosan „hoch“) megfelel a magyar „éljen“-nek. Szó szerint azt jelenti, hogy magassra, vagy is fel, mert a megtiszteltetés egyén, vagy tárgyat emel a tisztelet. Nálunk — kivált a képviselőházban — az osztrákérzelmekkel gyanúsított politikusokat szokták meghocholni. — Az 1848-iki felelőskormány tagjai voltak: gróf Batthiány Lajos (miniszterelnök), Szemere Bertalan (belügy), hg. Eszterházy Pál (király mellett), Kossuth Lajos (pénzügy), Mészáros Lázár (hadügy), gróf Széchenyi István (közlekedés), báró Eötvös József (vallás és közoktatás), Deák Ferenc (igazságügy), Klauzál Gábor (földmívelés). Az apr. 14-iki deponizáció után ez volt a Kossuth Lajos kormányzó minisztériuma: Szemere Bertalan (miniszterelnök), Görgey Arthur (hadügy), gróf Batthiány Kázmér (hadügy), Duschek Ferenc (pénzügy), Csányi László (közlekedés), Horváth Mihály (vallás- és közoktatás), Vukovics Sebő (igazságügy.)

„Itt élned halnod kell!“

— Regény. —

Írta: Inotay Béla. 69.

IX.

Himnusz.

Üres óráiban bizony szívesebben bölyngöttem be a magyar rezidencia (haha!) könyvéket, mint hogy az utálsos zsidóvendéglők ketyvalékát fogyasztottam volna. A vidék gyönyörű, a flórája páratlan. Nézzé nagyság, milyen szép mezei virágok!

— Oh! bizonyosan van köztük ezrián.

— Hová gondol, ragyságcis asszony!

Az sokkal följebb terem!

Már már magyarozgatni kezdte a botja végére tüzött természeti kincseket, a mikor igen előkelő tekintetű ur lépett a váróterembe. Valami osztrák miniszter lehetett, mert a fürge delegátus gyorsan bucsuzott és ugyan kellett sietnie, hogy a nagyur közelébe furakodhasson.

A miniszter előbb nem kevésebb előkelő pártól bucsuzott el. De miután látta, hogy az asszonyság, — föltűnő nagyorru delné, — érdeklődik a delegátus mezei virágai iránt, bemutatja a társaságot:

— Doktor Lindner delegátus, a Reichsrath tagja... Serénk Aladár államtitkár.

Lindner ur megint sort kerített virágainak dicseretére. Aladár, — meglehetősen közönyösséget erőltetve magára, — csak ugy. futólagosan jegyzi meg:

— A képviselő ur azonban nem elégszik meg csupa mezei virággal... Egészen másfajta disznóvénynyei volt az imént elfoglalta... Ki az a gyönyörű szép asszony!

— Ob, hiszen az is önöknél termett, mi csak átültettük sz osztrák művészet üvegházába. Igazán szépen fejlődött ugyebár? Az bizony „Emilie Hold“, a prágai színház magyarországi származásu utóler hetellen tragikái művésznője... Aladár kisé elpirult.

(Folyt. köv.)

Városi Színház.

Bérlet 59. szám. (B)

Szerda, 1905. évi december hó 6-án:

VEÉR JUDIT RÓZSÁJA

Regényes színjáték 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Veér Tamás — — — Szakács Andor.
Judith, a leánya — — — Markovics M.
Ozv. Tóthné — — — Arday Ida.
Sárika, a leánya — — — Szabó Irma.
Bercsényi, generális — — — Deési Alfréd.
Both, kapitány — — — Krasznay Ernő.

Holnap, csütörtökön, december hó 7-én:

Szegény Jonathán.

Operette.

MAGYAR

állam vasutak

menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz. —	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f. —	d. u.	4	36
M. á. vasúttól — — —	reggel	5	35
vásártérről — — —	reggel	5	44
M. á. vasúttól — — —	d. e.	8	09
H.-Böszörmény — — —	d. e.	8	16
B.-Sz.-Mihály — — —	d. u.	11	11
felé — — —	d. u.	11	20
M. á. vasúttól — — —	d. u.	4	41
vásártérről — — —	d. u.	4	54
M. á. vasúttól — — —	este	7	—
vásártérről — — —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól —	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről — —	reggel	4	56
O.-Köcs — Polgár felé m. á. v.-tól —	d. u.	4	56
O.-Köcs — Polgár felé vásártérről —	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — — —	d. u.	4	51

Bpestre érkezik:		óra	perc
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v. —	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v. —	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v. —	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v. —	este	9	35

Budapestről Debrecenbe indul:		óra	perc
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v. —	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v. —	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v. —	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. —	este	7	—
(P.-Ladányiggy. v. átszállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik:		óra	perc
Budapest felől (személyvonat) —	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors —	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szegedről — — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat) —	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs —	este	11	31

B.-Sz.-Mihály — — —		óra	perc
vásártérről — — —	reggel	7	38
m. á. vasúthoz — — —	d. e.	7	40
H.-Böszörmény — — —	este	8	22
felől — — —	este	6	28
vásártérről — — —	d. u.	3	29
m. á. vasúthoz — — —	d. u.	8	35

F.-Abony felől vásártérről —		óra	perc
F.-Abony felől m. á. vasúthoz —	d. u.	7	44
O.-Köcs — Polgár felől vás. tér. —	d. u.	7	54
O.-Köcs — Polgár felől m. á. v.-hoz —	reggel	5	25
Derecske — Nagy-Léta felől — — —	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől — — —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől — — —	d. e.	3	15

Öltözködjünk

jól és olcsón a Magyar és Angol posztó gyárak készítményeinek d u s
r a k t á r á b ó l.

Menjünk
Ranunkel H. és Fia
posztó nagykereskedőhöz.

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezek kidolgozása és előleges költségvetések teljesen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, VÁZSI UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Legjobb bajuszpedró a híres Debreceni
„CIVIS” bajuszpedró

amely nem tép, de jól összetartja és nőteti a bajuszt!

== 1 doboz ára 40 fillér. ==
Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő
gyógyszertára a „Kigyó”-hoz DEBRECENBEN.

Eladó gőzmalom.

A debreceni Első Takarékpénztár a tulajdonát képező közvetlen a város alatt és a m. á. v. vonala mellett fekvő u. n.

Barcsai-féle gőzmalmot

a vele járó 2366 négyszögöl telekkel a benne található összes felszerelésekkel együtt — igen kedvező feltételek mellett eladja. Az eladás tárgyát képező malom azonnal átvehető. Bővebb értesítés nyerhető alulírott igazgatóságnál.

Debreceni Első Takarékpénztár
Igazgatósága.

Legszebb

Karácsonyi és Ujévi

ajándékok

bámulatos olcsó árban

ROSE DEZSŐ

ujékszer-üzletében szerezhethők be.

Debrecen, Piac-utca 55. sz.

Hungária mellett.

Ékszer különleges ségek

KIZÁRÓLAG

Halász Nándor ékszerésznél kaphatók

DEBRECEN Piac-utca 24 szám.

(Fehérló szálló épületében.)

EGY

HÓNAPIG

TELJESEN INGYEN:

A ki már most beküldi — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összeget AZ UJSÁG politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhivatal a legjobb magyar lapot: AZ UJSÁG-ot. Előfizetési árak: Egy hónapra 2 korona 40 fillér, három hónapra 7 korona. AZ UJSÁG gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díjtalanul kapja meg. **GYÖNYÖRŰ HUSVETI ALBUM!** Megrendelési cím: AZ UJSÁG kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54 szám.

MONTIGNOSO GRÓFNŐ, volt szász trónörökös nő emlékiratait most közli AZ UJSÁG. Ujjonnan belépő előfizetők külön levonatban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.